

Evangelie : Lc.1, 46-55

Het feest van Maria ten hemelopneming is al eeuwen oud. In de zesde eeuw begreep men: de moeder van Jezus was zo'n goede en sterke vrouw, die moet bij haar sterven wel onmiddellijk heel dicht bij God in hemel terecht gekomen zijn. En zo ontstonden de verhalen over opname in de hemel door God de Vader. In onze tijd en cultuur zijn die verhalen niet meer zo goed te begrijpen. Maar wat wel heel duidelijk is, ook anno 2016, zijn de woorden die Maria uitzong in het Magnificat. Een lied dat de evangelist Lucas opschrijft en waarin we Maria zien als een strijdbare vrouw, die het heilsplan van God begreep. Had zij haar God niet bezongen, toen zij haar nicht Elisabeth opzocht? Is het niet haar God die de hoogmoedigen uit elkaar slaat? Die de heersers ontzet uit hun macht? Die verheft wie aan de kant staat? Die hongerigen overlaadt met voedsel? Die rijken terugstuurt met lege handen? Zij verwoordt "De heilige omkeer", zoals Kurt Marti het omschreef: de droom van Gods koninkrijk, van een mooie wereld, een mooie schepping, zoals God die eens bedoeld heeft.

Is dat niet onze taak, ook hier en nu, om die heilige omkeer, die droom handen en voeten te geven? Is het niet onze taak om te werken aan een omgekeerde wereld, waarin rijk deelt met arm, waarin gezonde mensen zich bekommeren om zieken en eenzamen, waarin jongeren respect hebben voor de levenservaring van ouderen en waar ouderen begrip hebben voor jeugdige overmoed, waar solidariteit het wint van eigenbelangen

Waar vluchtelingen een veilige plek krijgen en huidskleur of afkomst niet meer leidt tot uitsluiting of uitbuiting..... Zo had Maria toch haar Verlosser bezongen.

En dat vergt moed, heel veel moed. Toen, maar ook nu.

Moed om de kant te kiezen van de verdrukten, om kameraadschap te zoeken met wie niet meetellen in de maatschappij. Moed ook om mijn eigen zekerheden los te laten en durven vertrouwen op de goedheid van mensen. Moed om ons idee van steeds meer en beter in te wisselen voor 'genoeg is genoeg' en 'samen kunnen we het aan'.

Met een kleine zijsprong denk ik nu aan de Olympische Spelen, waar men elkaar opstuwte naar nog meer medailles en wie niet daaraan kan beantwoorden, wordt afgeserveerd. Het lijkt niet meer te gaan om sportieve uitdagingen, waarbij de saamhorigheid en verbroedering voorop staan maar om gewin, eventueel ten koste van anderen.

Het tekent het vooruitgangdenken van de mens die denkt: ik moet vooruit, de breedte in, de hoogte in, want anders is een ander me voor. Het tekent het welvaartsdenken van de mens die denkt: ik moet iets bereiken, anders tel ik niet mee.

De heilige ommekeer: de eerste lezing beschreef het aldus:

Toen keerde de mens terug naar de plaats waar hij gemaakt was, de aarde. Hij stond op, de mens, en ging naar een ander mens, naar velen, en zei:

Zullen we toch maar samen? We leven kort, maar we hebben een zee van tijd.

Zullen we toch maar samen? Is dat niet de basis van 'de heilige ommekeer'? de basis van het profetische lied van Maria?

Zullen we toch maar samen? Samen de handen in een slaan. Samen op bezoek in het AZC, de mensen daar laten merken dat wij hen zien, dat we hen zien zitten, dan we met hen meeleven Samen de tuin in met mensen van Schoon GMS, en hen laten merken dat we ze waarderen om wie ze zijn, dat ze belangrijk zijn voor ons als Andreasm Gemeenschap....

Samen ons inzetten voor de zieken in onze omgeving, en hen laten voelen dat ze ons ook iets te bieden hebben....

Samen de hongerigen voeden en de zwakken beschermen....

Samen proberen de wegwerpcultuur om te keren in een weggeef-cultuur.....

Samen genieten van wat de natuur ons biedt.....

Samen! Zou dat het antwoord kunnen zijn op dat profetische lied van Maria?

Ja, dat denk ik, maar wel als 'samen' ook echt 'samen' is en niet een klein groepje mensen die het toevallig hier in dit deel van de wereld goed getroffen hebben.

Maria is in het Magnificat een maatschappelijk betrokken vrouw, die ons doet opkomen voor de geringe mens onder ons, voor 'de heilige ommekeer'. Maria werd de ziel van het protest in naam van alle machtelozen. Maria doet in ons de hoop wekken voor een wereld van gerechtigheid en vrede, een wereld waar de schepping gerespecteerd wordt. Een vrouw, bij wie wij onze steun kunnen vinden. Een Moeder van altijddurende Bijstand.

Net als bij de hemelvaart van Jezus kunnen we bij het feest van de Tenhemelopneming van Maria zeggen: blijf niet staren naar omhoog, naar die Maria die daar wordt opgenomen door de hemelse Vader. Ga aan het werk en wees strijdvaardig want die 'heilige ommekeer' ligt óók in onze handen.. Dat het zo mag zijn.

Ter overdenking: Magnificat van "Kurt Matti":

En Maria zong tot haar ongeboren zoon:
mijn ziel verheft de heer; ik juich tot God mijn redder
ik: een onbetekenende jonge vrouw....

En Maria kon nauwelijks lezen
en Maria kon nauwelijks schrijven
en Maria kon zingen noch spreken in het gebedshuis van de joden,
waar de mannen hun man-god dienen...

En daarom zong zij tot haar oudste zoon
en daarom zong zij tot haar dochters en andere zonen
over de grote genade haar getoond,
over de heilige omkeer van de dingen ...

Later - veel later - blikte Maria radeloos neer van de altaren
waarop zij vastgezet was.
Het moest toch wel een vergissing zijn, dat zij als heilige maagd vereerd werd
door mensen die niet omkeken naar haar kinderen in nood...

En het diepst griefde haar de godschennende knieval van potentaten en beulen
tegen wie ze ooit had gezongen vol hoop
dat ze hongerigen zouden voeden, zwakken zouden beschermen.
Waren ze dat allemaal vergeten ...

En Maria kwam uit haar schilderijen vandaan.
Ze kwam van haar altaren af en herleefde in vrouwen die onrecht niet langer dulden.
Zij werd de ziel van het protest in naam van alle machtelozen.
En zij was en zij is veelvormig, veelstemmig
de opstandige hoop van hun gezang.